

Referat fra møde i Binævnet den 20. februar 2019

Deltagere:

Bodil Branner (formand)
Birte Boelt (Aarhus Universitet)
Annette Bruun Jensen (Københavns Universitet)
Arne T. Henriksen (Danmarks Biavlerforening)
Jens Bjerre (Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere)
Henrik Kjelkvist (Erhvervsbiavlerne)
Barthold Feidenhans'l (Landbrug & Fødevarer, SEGES)
Stig Møllergaard (Fødevarestyrelsen)
Josefine Møller (Miljøstyrelsen)
Sekretariat: Per Kryger (AU);
Landbrugsstyrelsen: Gitte Wolf; Birgitte Lund (referent);
Under punkt 4 deltog Olga V. Pedersen,
Under punkt 10 deltog Sarah Vestergård Hansen

Afbud fra:

Hanne Marie Pedersen (Danske Biavlernes Landsforening)
Kristian Møller (Dronningeavlerforeningen af 1921)
Thomas Holst (Landbrug & Fødevarer, Frøsektionen)
Majken Sundahl (Danmarks Naturfredningsforening)

Punkt. 1 Velkommen

Formanden bød velkommen til det første møde i det nyligt nedsatte Binævn for perioden 1. november 2018 til 31. oktober 2021. Herefter fulgte præsentationsrunde af nye og tidligere medlemmer.

Punkt 2. Godkendelse af dagsorden

Sekretariatet sender mødeindkaldelse og dagsorden til et binævnmøde en måned inden mødet bliver afholdt. Formanden opfordrede medlemmerne til at indsende eventuelle dagsorden punkter i god tid til sekretariatet forud for mødet, således at sekretariatet kun behøver at sende én dagsorden ud af ressourcehensyn.

Dagsorden blev godkendt som følger:

1. Velkommen
2. Godkendelse af dagsorden

3. Meddelelser
 - a. Landbrugsstyrelsen (LBST)
 - b. Fødevarestyrelsen (FVST)
 - c. Aarhus Universitet (AU)
 - d. Organisationerne
4. Det EU-støttede nationale biavlprogram: Status for ansøgningsrunden (LBST)
 - a. Uddybning af administration af ansøgninger til det nationale biavlprogram
5. Ny dyresundhedslov og følgelovgivningen: Betydning for CBR (FVST)
6. Beredskab omkring nye skadegørere (AU)
7. Voldgiftsnævn for biforgiftningsskader: Status for udnævnelse af nyt Voldgiftsnævn (LBST)
8. Dialog omkring eventuelle projektideer til forbrug af biavlsstrategimidler på Finanslov 2019 til (LBST)
 - a. Forslag til ideer til projekter finansieret af grøn vækst midler – oplæg fra biavlsorganisationerne
9. Antal af kurser for kyndige biavlere og deres geografiske placering - til diskussion
10. Landbrugsstyrelsens videre proces på baggrund af rapporten fra Aarhus Universitet- DCE Biodiversitetsindikatorer til en effektbaseret naturtilskudsordning ift. honningbier nævnt s. 51, 52 og 58 (LBST)
11. Eventuelt
12. Næste møde

Punkt 3. Meddelelser

- a. Landbrugsstyrelsen:
Ny teamleder Gitte Wolf, teamleder for Landbrug & Biodiversitet præsenterede sig.

Centralt BigårdsRegister (CBR) jf. punkt 3 møde 23/10/2018: Status og orientering om indkommet forslag fra Danmarks Biavlerforening.

Stadepladser i Nationalpark Thy jf. punkt 6 møde 23/10/2018: Naturstyrelsen har sendt følgende skriftlige svar til biavlsorganisationernes bemærkninger:

”Erhvervsgrundlaget for større biavlere

Biavlskontrakter er generelt 5 årige aftaler med mulighed for forlængelse i 5 yderlige år. Pilotprojektet ændre ikke på dette. Aftaler der lægges i udbud i pilotprojektet, er efterfølgere af aftaler, der er udløbet og ingen aftaler er opsagt utidigt. Efter ligebehandlingsprincippet skal Naturstyrelsen udbyde bistadepladserne på det åbne marked, her har store og små, erhverv og private biavlere lige mulighed for at byde ind.

Udnyttede stadepladser

Naturstyrelsen følger ikke op på, om stadepladserne udnyttes. Det er op til den enkelte biavler, at vurdere om stadepladsen, de betaler for, skal udnyttes et pågældende år. Der forekommer sæsoner, hvor biavlere vurderer, det ikke er fordelagtigt at sætte bistaderne ud på den lejede stadeplads, det kan være når lyngen ikke har store mængder nektar. Udestår betaling af bistadepladsen tager Naturstyrelsen kontakt til aftalens biavler, og vil bede lejer om, at eventuelle stader fjernes indenfor 30 dage.”

Binævnet kommenterede, at der blev gået ud fra, at pilotprojektet, kun bliver udført i Nationalpark Thy og efterlyste en yderligere uddybning fra Naturstyrelsen af, hvad et udbud betyder. Landbrugsstyrelsen går videre med spørgsmålet og vil efterfølgende orientere Binævnet.

Biavlsstrategimidler fra finanslov 2018 jf. punkt 12 møde 23/10/2018: Tre udkast til faktaark sendt til LBST fra Danmarks Biavlerforening. Binævnet ønskede, at Landbrugsstyrelsens bliver afsender af alle tre faktaark. De tre færdige faktaark vil blive lagt ud på styrelsens hjemmeside. Endvidere blev der stillet forslag fra nævnet om at få gjort opmærksom på de tre nye faktaark i en folder eller på anden vis, gerne med QR-kode, der linker til faktaarkene på styrelsens hjemmeside. Biavlsorganisationerne tilføjede, for også at kunne nå de biavlere, der ikke er medlemmer af foreninger, er der brug for, f.eks. folder med QR-koder, som bliver tilgængelig ude hos bi-materielforhandlere.

Inden offentliggørelse af faktaarkene på styrelsens hjemmeside er der dog behov for yderligere gennemgang og redigering i styrelsen i samarbejde med Danmarks Biavlerforening.

Brun bi på Læsø jf. punkt 13 møde 23/10/2018: LBST har afholdt møde med formanden Carl-Johan Junge for Læsø Biavlerforening, Danmarks Biavlerforening, Dronningeavlerforeningen samt, AU i november 2018 med opdatering af status for den brune bi på Læsø i relation til udfordringer, ideer til at sikre nye biavlere, renparringsområdet og fastholdelse af centrale aktiviteter for den brune bi.

Renparringsområder listen er opdateret på styrelsens hjemmeside den 13. februar 2019.

b. Fødearestyrelsen: ingen meddelelser.

c. Aarhus Universitet:

Nye kyndige biavlere: i alt 48 biavlere er blevet uddannet i 2018,

Bipest i 2018: Der blev registreret 18 tilfælde med bipest i 2018, som er det laveste siden 1991.

d. Organisationerne: ingen meddelelser.

Punkt 4. Det EU-støttede nationale biavlsprogram: Status for ansøgningsrunden

a. Uddybning af administration af ansøgninger til det nationale biavlsprogram

Landbrugsstyrelsens enhed for EU & Erhverv orienterede om status for det EU-støttede nationale biavlsprogram. Landbrugsstyrelsen har modtaget 12 ansøgninger med et samlet ansøgt beløb på ca. 10,7 mio. kr. Styrelsen er netop nu i gang med at vurdere ansøgningerne. Den samlede ramme er over den tre-årige periode på 7,8 mio. kr., som er fastsat på Finansloven. Den videre proces er som følger:

- 15. marts: Biavlsprogrammet sendes til Kommissionen
- 15. juni: Kommissionen godkender biavlsprogrammet.
- 16. juni – 31. juli: Landbrugsstyrelsen udsender tilsagn og afslag.

Nogle medlemmer af Binævnet udtrykte utilfredshed med, at der er udsendt mange høringsspørgsmål fra Landbrugsstyrelsen vedrørende dokumentation af udgifter med meget konkrete spørgsmål, som de har svært ved at besvare. Endvidere har de fået spørgsmål vedrørende projektets forventede effekter. De mente, at Landbrugsstyrelsen går meget ned i detaljer og at spørgsmålene ikke altid giver mening.

Dertil oplyste styrelsen, at revisionen holder øje med styrelsens administration. Styrelsen bliver revideret af fem revisionsinstanser (Intern Revision, Deloitte, Rigsrevision, Kommissionen, Revisionsretten). Det er derfor vigtigt, at der er dokumentation for alt ift. styrelsens arbejde/vurderinger.

Der var en kort drøftelse af, hvordan Kommissionen fastlægger midlerne til medlemsstaterne og betydning af antallet af bifamilier, og evt. muligheder for at få flere penge til området. EU-Kommissionen refunderer 50 pct. af de 7,8 mio. kr., og den nationale finansiering er en forudsætning for at kunne indhente refusion fra Kommissionen. Endvidere blev det oplyst, at i CAP2020-forslaget er der afsat flere midler til biavlsindsatser og at der forsat kræves 50 pct. national medfinansiering.

Punkt 5. Ny dyresundhedslov og følgelovgivningen: Betydning for CBR

Fødevarestyrelsen gennemgik den nye EU dyresundhedslov specielt i forhold til honningbier og humlebier. Loven træder i kraft april 2021.

Det vigtige hovedbudskab er, at der bliver *krav til alle biavlere om obligatorisk registrering i myndighedens* register om placering af bigårde(n) og antal bistader/bifamilier i de respektive bigårde, samt registrering af alle flytninger i registret. Registret skal være offentlig tilgængeligt (online). Præsentationen fra mødet er vedlagt i Bilag til referatet.

Binævnet fremførte, at Centralt BigårdsRegister (CBR) vil være det mest hensigtsmæssige register at anvende til den obligatoriske registrering vel vidende, at der er behov for, at det nuværende CBR bliver videreudviklet til at fungere brugervenligt og simpelt for den enkelte biavler.

Landbrugsstyrelsen og Fødevarestyrelsen vil gå i gang med at se på den videre proces i forhold til det obligatoriske register, herunder hvordan krav om registrering bliver løst og i hvilket system.

Punkt 6. Beredskab omkring nye skadegørere

Aarhus Universitet oplyste, at for at kunne udvise rettidig omhu er der behov for at se på beredskabet, hvis / når den lille stadebille, den asiatiske hveps og/eller *Tropilaelaps*-mider bliver fundet i Danmark.

Punkt 7. Voldgiftnævn for biforgiftningsskader: Status for udnævnelse af nyt Voldgiftnævn

Landbrugsstyrelsen oplyste, at på grund af ressourcemangel i styrelsen er der endnu ikke blevet udnævnt et nyt Voldgiftnævn for biforgiftningsskader. Det nye nævn vil blive udnævnt så hurtigt som muligt.

Punkt 8. Forslag til ideer til projekter finansieret af grøn vækst midler – oplæg fra biavlsorganisationerne

I 2019 er der på bi-området 300.000 kr. til rådighed til ekstern projekt/konsulentarbejde. Biavlsorganisationerne fremlagde tre forslag til initiativer og Landbrugsstyrelsen et forslag.

Forslagene blev diskuteret og der var enighed om at gå videre med alle forslag.

Det blev besluttet:

At prioriterer de fire forslag som følger:

- 1) Møde med erhvervet for at give optimisme (50.000 kr.). Forslag fra organisationerne.
- 2) Bestøverportal: Bestøvningens betydning for jordbrug, og hvad man kan gøre for at fremme biernes muligheder (Oplysningsmateriale målrettet jordbrugere og forvaltere af naturområder i landbrugsområder, parker og byområder). Forslag fra organisationerne.
- 3) Centralt BigårdsRegister (CBR): Biavlsorganisationerne/brugerpanel deltager i at genopbygge CBR, bl.a. på baggrund af udmelding fra Fødevarestyrelsen under punkt 5 om obligatorisk registrering. Forslag fra Landbrugsstyrelsen.
- 4) Bestøvning og bier: oplysningsmateriale målrettet børn. Forslag fra organisationerne.

Senest 1. maj vil Landbrugsstyrelsen melde ud til Binævnet om forbruget af midlerne.

Punkt 9. Antal kurser for kyndige biavlere og deres geografiske placering – til diskussion

Biavlsorganisationerne fremsatte deres ønske om, at der bliver udbudt kurser for nye kyndige biavlere i både Jylland og på Sjælland.

AU, Offentlig Bisygdomsbekæmpelse oplyste, at efteruddannelseskurser, d.v.s. genregistrering som kyndig biavler, allerede i dag som fast praksis bliver udbudt årligt i både Jylland og på Sjælland. Derudover vil 2019 annonceringen på hjemmesiden under Offentlig Bisygdomsbekæmpelse blive udvidet til også at omfatte kursus i Jylland. Samtidig vil annonceringen blive meldt ud i biavlsorganisationerne foreningsblade.

Herefter vil mulighederne for ny- og efteruddannelse af kyndige biavlere i Bisygdomskursus i 2019 være følgende:

- Uddannelse af kyndig biavler – tilmelding mulig i Jylland og på Sjælland
- Efteruddannelse af kyndige biavlere – tilmelding mulig i Jylland og på Sjælland

Punkt 10. Landbrugsstyrelsens videre proces på baggrund af rapporten fra Aarhus Universitet-DCE Biodiversitetsindikatorer til en effektbaseret naturtilskudsordning ift. honningbier nævnt s. 51, 52 og 58

Biavlsorganisationerne oplyste, at de havde ønsket at få dette punkt med på mødet, idet de var bekymrede over, at honningbierne i rapporten var angivet som en negativ indikator for biodiversitetseffekt af naturpleje.

Landbrugsstyrelsen orienterede om baggrunden for, hvorfor AU-DCE Nationalt Center for Miljø og Energi har udarbejdet rapporten ”Biodiversitetsindikatorer til en effektbaseret naturtilskudsordning”. Landbrugsstyrelsen oplyste, hvordan der vil blive arbejdet videre med at udvælge indikatorer, som landmanden kan påvirke på sin bedrift.

Binævnet udtrykte dog stor skepsis overfor de forudsætninger og konklusioner, der drages i rapporten.

Punkt 11. Eventuelt

Institut for Agroøkologi ved AU orienterede om laserudstyr anvendt til observation af honning- og humlebier.

Danmarks Biavlerforening bemærkede, at der er givet dispensation til anvendelse af neonikotinoider i bederoer, men der må ikke sås blomstrende afgrøder året efter.

Punkt 12. Næste møde

Næste møde er aftalt til onsdag den 9. oktober 2019 fra kl. 10 – 15 hos Landbrugsstyrelsen i København.